

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 5 marca 2009 r.

**o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o ubezpieczeniach
obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze
Ubezpieczycieli Komunikacyjnych**

(druk nr 485)

USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. - PRAWO O RUCHU DROGOWYM (Dz. U. z 2005 r.
Nr 108, poz. 908, z późn. zm.)

Art. 129.

1. Czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie należą do zadań Policji.
2. Policjant, w związku z wykonywaniem czynności określonych w ust. 1, jest uprawniony do:
 - 1) legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu;
 - 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem, zaświadczenie, o którym mowa w art. 95a ust. 1 pkt 2, a także dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;
 - 2a) żądania okazania dokumentu potwierdzającego prawo do używania pojazdu, o którym mowa w art. 71 ust. 5, jeżeli pojazd ten nie jest zarejestrowany na nazwisko osoby nim kierującej;
 - 3) żądania poddania się przez kierującego pojazdem lub przez inną osobę, w stosunku do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogła kierować pojazdem, badaniu w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu;
 - 4) sprawdzania stanu technicznego, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze;
 - 5) sprawdzania zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku;
 - 6) zatrzymania, w przypadkach przewidzianych w ustawie, dokumentów stwierdzających uprawnienie do kierowania pojazdem lub jego używania oraz karty kierowcy w przypadkach przewidzianych w art. 14 ust. 4 lit. c rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985, str. 8 oraz Dz. Urz. WE L 274 z 9.10.1998, str. 1) zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr

2135/98 z dnia 24 września 1998 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym oraz dyrektywę nr 88/599/EWG dotyczącą stosowania rozporządzeń Rady (EWG) nr 3820/85 i Rady (EWG) nr 3821/85 (Dz. Urz. WE L 274 z 09.10.1998, str. 1);

7) wydawania poleceń:

- a) osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu, albo osobie odpowiedzialnej za utrzymanie drogi,
- b) kontrolowanemu uczestnikowi ruchu - co do sposobu jego zachowania;

8) uniemożliwienia:

- a) kierowania pojazdem osobie znajdującej się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- b) korzystania z pojazdu, którego stan techniczny, ładunek, masa lub nacisk osi zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska,

[c) korzystania z pojazdu, jeżeli kierujący nim nie okazał dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia,]

<c) korzystania z pojazdu zarejestrowanego w kraju niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacją Szwajcarską lub państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli kierujący nim nie okazał dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia,>

- d) kierowania pojazdem przez osobę nieposiadającą wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu;

- 9) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych, a w szczególności do badania pojazdu, określania jego masy, nacisku osi lub prędkości, stwierdzania naruszenia wymagań ochrony środowiska oraz do stwierdzania stanu trzeźwości kierującego;
 - 10) usuwania lub przemieszczania pojazdu w przypadkach, o których mowa w art. 130a ust. 1-3;
 - 11) kontroli przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz wymagań związanych z tym przewozem;
 - 12) używania urządzeń nagłaśniających, sygnalizacyjnych lub świetlnych, służących do wydawania wiążących poleceń uczestnikowi ruchu;
 - 13) występowania w uzasadnionym przypadku z wnioskiem o ocenę stanu zdrowia kierującego pojazdem;
 - 14) pilotowania pojazdów, których wymiary, masa lub naciski osi przekraczają określone wielkości; pilotowanie wykonywane jest za opłatą ponoszoną przez właściciela lub posiadacza pojazdu.
3. Przepisów ust. 2 pkt 3, 4 i 6 nie stosuje się do szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, korzystających z przywilejów i

- immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, oraz do innych osób korzystających z tych przywilejów i immunitetów.
4. Kontrola ruchu drogowego w stosunku do kierujących pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową kierujących innymi pojazdami, a także kierowanie ruchem drogowym w związku z pilotowaniem kolumn wojskowych należy również do Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organów porządkowych. W tym zakresie Żandarmerii Wojskowej i wojskowym organom porządkowym przysługują uprawnienia policjantów określone w ust. 2.
- 4a. Kontrolę ruchu drogowego mogą przeprowadzać także funkcjonariusze Straży Granicznej lub organów celnych, którym przysługują uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1-5 i 7-12 oraz w art. 130a ust. 4 pkt 1.
- 4b. Dodatkowo funkcjonariusze ci mogą odmówić prawa przekroczenia granicy pojazdem, jeżeli:
- 1) pojazd kierowany jest przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości lub stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu w inny sposób;
 - 2) pojazd kierowany jest przez osobę nieposiadającą przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem lub używania pojazdu, dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;
 - 3) stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska;
 - 4) pojazd przekracza dopuszczalną masę całkowitą lub naciski osi określone w przepisach ruchu drogowego.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, kierując się w szczególności możliwością zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz rzeczywistymi kosztami ponoszonymi przez Policję w związku z pilotowaniem pojazdów, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób pilotowania pojazdów, których wymiary, masa lub naciski osi przekraczają dopuszczalne wielkości, oraz określi wysokość opłat uiszczanych przez ich właścicieli lub posiadaczy.

Art. 130a.

1. Pojazd jest usuwany z drogi na koszt właściciela w przypadku:
- 1) pozostawienia pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu;
 - [2) nieokazania przez kierującego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;]*
 - <2) nieokazania przez kierującego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia, jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust. 2 pkt 8 lit. c;>**

- 3) przekroczenia wymiarów, dopuszczalnej masy całkowitej lub nacisku osi określonych w przepisach ruchu drogowego.
2. Pojazd może być usunięty z drogi na koszt właściciela, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia go w inny sposób, w przypadku gdy:
 - 1) kierowała nim osoba:
 - a) znajdująca się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) nieposiadająca przy sobie dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu;
 - 2) jego stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska.
3. Pojazd może być przemieszczony lub usunięty z drogi, jeżeli utrudnia prowadzenie akcji ratowniczej.
4. Decyzję o przemieszczeniu lub usunięciu pojazdu z drogi podejmuje:
 - 1) policjant - w sytuacjach, o których mowa w ust. 1-3;
 - 2) strażnik gminny (miejski) - w sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 3) osoba dowodząca akcją ratowniczą - w sytuacji, o której mowa w ust. 3.
5. (utracił moc).
- 5a. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 pojazd jest usuwany z drogi przez jednostkę wyznaczoną przez starostę.
- 5b. Starosta, wyznaczając jednostkę do usuwania pojazdów, kieruje się przesłankami zachowania rzetelności oraz zapewnienia najwyższej jakości świadczonych usług, a w szczególności bierze pod uwagę:
 - 1) standard wyposażenia i oznakowania pojazdu przeznaczonego do usuwania lub przemieszczania pojazdów;
 - 2) liczbę i rodzaj pojazdów przystosowanych do usuwania lub przemieszczania pojazdów, stosownie do wielkości obszaru świadczonych usług;
 - 3) deklarowany czas przybycia na miejsce zdarzenia;
 - 4) zobowiązanie jednostki do realizacji każdego zlecenia usunięcia pojazdu z drogi;
 - 5) opinię właściwego miejscowo komendanta powiatowego Policji w zakresie dotychczasowego przebiegu ewentualnej współpracy jednostki z Policją;
 - 6) konieczność zachowania warunków konkurencji;
 - 7) proponowaną cenę usługi.
- 5c. Pojazd usunięty z drogi, w przypadkach określonych w ust. 1 i 2, umieszcza się na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i parkowanie.
- 5d. Starosta, wyznaczając jednostkę do prowadzenia parkingu strzeżonego, kieruje się przesłankami rzetelności oraz zapewnienia najwyższej jakości świadczonych usług, a w szczególności bierze pod uwagę:
 - 1) standard wyposażenia parkingu strzeżonego, a zwłaszcza rodzaj ogrodzenia, oświetlenie i monitoring;
 - 2) liczbę miejsc do parkowania pojazdów;
 - 3) proponowany rodzaj zabezpieczenia pojazdów;

- 4) warunki utrzymywania pojazdów, a zwłaszcza pojazdów z uszkodzeniami powypadkowymi;
 - 5) miejsce położenia parkingu;
 - 6) opinię właściwego miejscowo komendanta powiatowego Policji w zakresie dotychczasowego przebiegu ewentualnej współpracy jednostki z Policją;
 - 7) zobowiązanie jednostki do realizacji każdego zlecenia umieszczenia pojazdu na parkingu strzeżonym;
 - 8) konieczność zachowania warunków konkurencji;
 - 9) proponowaną cenę usługi.
- 5e. Wyznaczenie jednostki usuwającej pojazd oraz prowadzącej parking strzeżony, na którym umieszcza się usunięty pojazd, następuje poprzez wybór najkorzystniejszej oferty z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 5b i 5d. Wyznaczenie następuje na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata. Starosta może wyznaczyć więcej niż jedną jednostkę.
6. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, ustala rada powiatu.
 7. Wydanie pojazdu następuje po okazaniu dowodu uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 6.
 8. Pojazd może być unieruchomiony przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrożającego bezpieczeństwu.
 9. Pojazd unieruchamia Policja lub straż gminna (miejska).
 10. Pojazd usunięty w trybie określonym w ust. 1 lub 2 i nieodebrany przez uprawnioną osobę w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia uznaje się za porzucony z zamiarem wyzbycia się. Pojazd ten przechodzi na rzecz Skarbu Państwa z mocy ustawy.
 11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się zasadą zagwarantowania ochrony prawa własności oraz potrzebą zapewnienia porządku na drogach publicznych i bezpieczeństwa ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb oraz warunki współdziałania z Policją i innymi podmiotami uprawnionymi do podejmowania decyzji o usunięciu pojazdu jednostek usuwających pojazdy lub prowadzących strzeżone parkingi;
 - 2) tryb i warunki wydawania pojazdu z parkingu;
 - 3) tryb postępowania w zakresie przejęcia pojazdu na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 132.

1. Policjant zatrzyma dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) w razie:
 - 1) stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd:
 - a) zagraża bezpieczeństwu w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy,
 - b) zagraża porządkowi ruchu,
 - c) narusza wymagania ochrony środowiska;
 - 2) stwierdzenia, że pojazd nie został poddany badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie lub termin badania nie został wyznaczony prawidłowo;

- 3) stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w stopniu powodującym jego nieczytelność;
 - 4) uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego);
 - 5) stwierdzenia, że badanie techniczne zostało dokonane przez jednostkę do tego nieupoważnioną;
 - [6) nieokazania przez kierującego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub nieokazania dokumentu stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;]*
 - <6) nieokazania przez kierującego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia, jeżeli pojazd jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust. 2 pkt 8 lit. c;>**
 - 7) uzasadnionego przypuszczenia, że dane w nim zawarte nie odpowiadają stanowi faktycznemu.
2. W razie zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego), policjant wydaje kierowcy pokwitowanie. Może on zezwolić na używanie pojazdu przez czas nieprzekraczający 7 dni, określając warunki tego używania w pokwitowaniu. Zezwolenie nie może być wydane w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i c oraz w pkt 6.
 3. Zatrzymany dokument, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 1 pkt 4, 6 i 7, odpowiedni organ Policji przesyła niezwłocznie organowi, który go wydał, z zastrzeżeniem ust. 5.
 - 3a. Odpowiednie organy Policji zawiadomią właściwego dyrektora izby skarbowej o fakcie zatrzymania dowodu rejestracyjnego w przypadku powzięcia uzasadnionego przypuszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, w sytuacji, gdy dotyczy to spełnienia przez pojazd wymagań technicznych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
 4. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1, 3 i 4 dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) zatrzyma również jednostka upoważniona do przeprowadzania badań technicznych. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
 5. Zatrzymany dokument pojazdu zarejestrowanego za granicą, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 1 pkt 4 i 6, pozostawia się w jednostce Policji przez okres 7 dni. Po upływie tego terminu dokument przekazywany jest przedstawicielstwu państwa, w którym pojazd jest zarejestrowany.
 6. Zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie, z zastrzeżeniem art. 133.

Art. 133.

1. W przypadku określonym w art. 132 ust. 1 pkt 6 odpowiedni organ Policji zwraca zatrzymany dokument po przedstawieniu dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia.
- [2. W przypadku pojazdu zarejestrowanego za granicą, jeżeli z przedstawionego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności*

cywilnej posiadacza pojazdu wynika, że przed zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego umowa ta nie była zawarta, warunkiem zwrotu zatrzymanego dokumentu jest dodatkowo wniesienie opłaty za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia określonej w odrębnych przepisach.]

- <2. Jeżeli z przedstawionego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu wynika, że przed zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego umowa ta nie była zawarta, warunkiem zwrotu zatrzymanego dokumentu jest dodatkowo wniesienie opłaty za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia określonej w odrębnych przepisach.>**

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O UBEZPIECZENIACH OBOWIĄZKOWYCH, UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZU GWARANCYJNYM I POLSKIM BIURZE UBEZPIECZYCIELI KOMUNIKACYJNYCH (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.)

Art. 87.

1. Jeżeli osoba kontrolowana nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ przeprowadzający kontrolę zawiadamia o tym na piśmie Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli.
- <1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1, jeżeli organ przeprowadzający kontrolę uzyskał informację z centralnej ewidencji pojazdów potwierdzającą zawarcie tej umowy.>**
2. Jeżeli osoba kontrolowana nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 3, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, starosta zawiadamia o tym na piśmie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli.